

THE LAST BREATH

අවසන් හුස්ම

ගරු අජාන් පසන්නෝ ස්වාමීන්වහන්සේ



පරිවර්තනය
රාණි සේනාරත්න රාජපක්ෂ

මුද්‍රණය - 2015 නොවැම්බර්

ධර්ම දානය පිණිසයි.

අවසන් හුස්ම

අජාන් පසන්තෝ ස්වාමීන්වහන්සේ

පරිවර්තනය

රාණි සේනාරත්න රාජපක්ෂ

අයිතිය

මිනිරිගල නිස්සරණ වනය ආරණ්‍ය සේනාසනයේ
සංරක්ෂණ මණ්ඩලය

මුද්‍රණය

කොලිටි ප්‍රින්ටර්ස්

17/2, පැඟරිවත්ත පාර,
ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ.

අවසන් හුස්ම

අභයගිරි බෞද්ධ ආරාමය
16201, ටොම්කි මාවත
රෙඩ්වුඩ් මිටියාවත, CA 95470
www.abhayagiri.org
(707) 485 - 1630

ඉංග්‍රීසි කෘතියේ

1 සහ 2 මුද්‍රණ	-	පිටපත්	20,000
3 වන මුද්‍රණය 2006	-	පිටපත්	6000
4 වන මුද්‍රණය 2012	-	පිටපත්	10,000

මේ කෘතියෙහි පිට කවරයේ සහ ඇතුළත ඇති සියලුම චිත්‍ර
පතුරුන් සිරිපෝංස්ගේ නිර්මාණ වේ.



පෙරවදන

අමතං තෙසං භික්ඛවෙ බහුලීකතං, යෙසං කායගතාසති බහුලීකතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාතා, යෙසං කායාගතාසති අභිඤ්ඤාතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ පරිඤ්ඤාතා, යෙසං කායාගතාසති පරිඤ්ඤාතා
අමතං තෙසං භික්ඛවෙ සව්ඡිකතං, යෙසං කායාගතාසති සව්ඡිකතානි.

(අං.නි. 1 - එකක නිපාතය, අමත වග්ගය)

භික්ෂුනි, යම් කෙනකුන් විසින් කායගතාසතිය බහුලව පුරුදු කරන ලදද, ඔවුන් විසින් අමාතය පුරුදු කරන ලද වෙයි.

භික්ෂුනි, යම් කෙනකුන් විසින් කායගතාසතිය විශිෂ්ට ශ්‍රේණියෙන් දන්නා ලදද, ඔවුන් විසින් අමාතය විශිෂ්ට ශ්‍රේණියෙන් දන්නා ලද වෙයි.

භික්ෂුනි, යම් කෙනකුන් විසින් කායගතාසතිය පිරිසිඳ දන්නා ලදද ඔවුන් විසින් අමාතය පිරිසිඳ දන්නා ලද වෙයි.

භික්ෂුනි, යම් කෙනකුන් විසින් කායගතාසතිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලදද ඔවුන් විසින් අමාතය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද වෙයි.

තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශිත ඉහත සඳහන් අති මාහැඟි සූත්‍ර පාඨය, ක්ෂණික මරණය මෙනෙහි කිරීමේ අප්‍රමාණ වූ වැදගත්කම මනා කොට දක්වයි. එය වනාහි මරණය අඛණ්ඩව ගොස් අමත බවට පත් වීමේ මග බැව් ඉන් පැහැදිලි වෙයි.

එය සාක්ෂාත් කරන අන්දම “නිබ්බිදාය, විරාගාය, උපසමාය, නිරොධාය, අභිඤ්ඤාය, සමෙබ්බාය, නිබ්බානාය සංවතති” යනුවෙන් උන්වහන්සේ වදාළ සේක.

“අවසන් හුස්ම” නම් මේ කුඩා කෘතියෙන් දැක්වෙන්නේ මරණ දඬුවමට නියම වූවකු ද්වේෂය අත්හැර, භාවනාවෙන් සිත ඒකාග්‍ර කරගෙන, සියලු දේ අත්හරින්නට පුහුණු වෙමින්, සමාහිතව සැනසීමෙන් යුක්තව මරණයට මුහුණ දීමේ සැබෑ කථා ප්‍රවෘත්තියයි. එය අපට කදිම ආදර්ශයක් සපයයි.

මිනිරිගල නිස්සරණ වනය ආරණ්‍ය සේනාසනයෙහි අති පූජ්‍ය උඩරේරියගම ධම්මජීව නායක ස්වාමීන්වහන්සේ මේ සිංහල පරිවර්තනය කියවා බලා, මුද්‍රණයට සුදුසු යයි අනුමැතිය පළ කළහ. උන්වහන්සේගේ අනුග්‍රහය කෘතඥතා පූර්වකව ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමි.

මෙය සිංහලට නැගීම සඳහා ඉතා කැමැත්තෙන් අනුමැතිය දුන් පූජ්‍ය අජාන් පසන්තෝ ස්වාමීන්වහන්සේට සහ පූජ්‍ය අජාන් අමරෝ ස්වාමීන්වහන්සේට ගෞරව පූර්වකව ස්තූති කරමි.

මෑතවිත් හා නොපමාව මුද්‍රණ කටයුතු නිම කළ කොලිටි ප්‍රින්ටර්ස් ආයතනයෙහි අධිපති සී. ජයසෝම මහතාටද රමණීය ලෙස පරිගණකගත කළ එච්.එම් විමර්ෂා අනුරාදි මෙනෙවියටද කාර්ය මණ්ඩලයටද අතිශයින් ස්තූති කරමි.

පරිවර්තිකා
2015. 11. 20



පූර්විකා



තථාගතයන් වහන්සේ අපට මරණය පිළිබඳ සත්‍ය වර්ධනය කරගන්නා ලෙස උනන්දු කළ සේක මේ අන්දමින් මෙනෙහි කරමින් : ‘‘අහෝ මා ප්‍රශ්වාසයට පසු ආශ්වාසයක් කරන්නට පමණක්, නැතහොත් ආශ්වාසයට පසු ප්‍රශ්වාසයක් කරන්නට පමණක්, වෙලාවකට ජීවත් වන්නේ නම්, එසේ නම් මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය කෙරේ සිත යොමු කරමි. එවිට මා හට ඉතා වටිනා දෙයක් කළ හැකි වෙයි.’’ තථාගතයන් වහන්සේ මේ අන්දමින් මෙනෙහි කරන්නන් අගය කළ සේක. ‘‘ඔවුහු අනලස්ව ජීවත් වෙමින්, සැඟවී ඇති ආශ්‍රව කෙලෙස් විනාශ කිරීම සඳහා අප්‍රමාදීව මරණ සත්‍ය දියුණු කරති.’’ (අං. 8.73)

අපේ විවිධ දෛනික කටයුතුවල බුද්ධිමත්ව යෙදීමට අවශ්‍ය තත්ත්වයක් වන මනසේත් හදවතේත් නිරවුල් බව හටගැනීම වළක්වමින්, විවිධ පටලැවිලිවලට හා මානසික වික්ෂේපවලට අප යොමු කරවීමේ ප්‍රවණතාවක් අපේ ජීවිතවල ඇත. ඉදින්, නිරවුල් හා උපේක්ෂා සහගත සිතින් මරණයට මුහුණ දෙන්නේ හෝ ඉහත දැක්වූ උධාත පාඨයෙන් ධෛර්යවත් කරවන අන්දමේ හදිසි බවක් අප තුළ උපදින්නේ කුමන අන්දමින්ද?



පහත දැක්වෙන කථාව වනාහි මරණීය දණ්ඩනයට නියම වූ සිරකරුවන් සඳහා සැන් ක්වෙන්ටින් බන්ධනාගාරයෙහි වෙන් කර තිබුණ සිර කුටි පෙළෙහි පැවැති ඉතා අප්‍රසන්න තත්ත්ව ප්‍රයෝජනයට ගනිමින්, මහත් ධෛර්යයෙන්, ප්‍රසන්නව, නිහතමානීව, මෙම ත්‍රියෙන් යුතුව මරණයට මුහුණ දීමට සිය ආභ්‍යන්තරික ශක්ති වර්ධනය කරගත් තැනැත්තකු



පිළිබඳවය. ඔහුගේ අවසාන දවස් කිහිපය සඳහා ආධ්‍යාත්මික උපදේශක වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට ආරාධනයක් ලබන්නට තරම් මම වාසනාවන්ත වීමි. ඊට කලින් ඔහු හමු වී නොතිබුණ හෙයින්, මා හමු වන්නට යන්නේ කුමන අන්දමේ පුද්ගලයකුදැයි මට ඒ හැටි විශ්වාසයක් නොතිබුණි. ජේ හමු වීමද ඔහුගේ අවසාන දවස් කිහිපය ඔහු හා එක්ව ගත කරන්නට ලැබීමද ඉමහත් ප්‍රීතියක් ඉපිදවීය. ඔහු දුන් ආදර්ශය කෙබඳු වීද යත්, අප සියලුදෙනාටම ඉගෙන ගැනීමට යමක් ඉන් ලබාගත හැකි වේ.



මේ කුඩා කෘතිය සකස් කිරීම ගැන මේසා කසෙම්සාන් මහත්මියට ස්තූති කරන්නට මම කැමැත්තෙමි. මේ පූජාවෙන් ලැබෙන ආශීර්වාදය බොහෝදෙනාට සැනසීම ශාන්තිය හා සන්තුෂ්ටිය ලබා දෙන්නවා !

පසන්තෝ හික්ෂු (සම නායක)
 අභයගිරි බෞද්ධ ආරාමය
 රෙඩ්වුඩ් මිටියාවත
 කැලිෆෝනියා



.....ජේ තමාගෙ වර්ධනයේත් වෙනස් වීමේත් ක්‍රියාවලිය ප්‍රකාශ කරන්න විත්‍ර කලාව යොදාගත්තා. ඔහු තමාගෙ පරිවර්තනය පිළිබඳව සංකේතයක් හැටියට යෙදුවේ සමනලයින්ව. සිර දඬුවම් කාලය තුළ යම් අවස්ථාවකදී ඔහුට අවබෝධ වී තිබුණා, තමාගෙ ජීවිතය බන්ධනාගාරය තුළදීම කෙළවර වෙන බව. ඔහු හිතුවා - මටම හෝ අනික් අයට දිගටම ද්වේෂ කරමින් ඉන්න බැහැ.



පටුන

1. “ජේ” සිරිපෝසේගේ අවසාන දවස් කිහිපය
2. ජේ ලියූ සටහන් කිහිපයක්
3. මයිකල්ගේ ලිපිය



“ඔබ තවමත් සමාව දීලා නැති කවුරු හරි
ඉන්නවද?”

ජේ ඒ ගැන හිතුවා.

“මම මටම සම්පූර්ණයෙන් සමාව දීගෙන නෑ”
ඔහු අන්තිමේදී මෘදු ලෙස කිව්වා.

**“ජේ” සිරිපෝංස්ගේ
අවසාන
දවස් කිහිපය**





තායිලන්ත වැසියකු වන ජතුරුන් (ජේ) සිරිපෝංස්, ගාඩන් ග්‍රෝව් නම් වෙළඳ සලේ අයිතිකරු වූ පාකාවන් (පැට්) වට්ටනාපෝන් සහ ගබඩා ලිපිකරු වූ ක්වච් න්ගුයෙන් ඝාතනය කිරීම පිළිබඳව 1983 දී වරදකරු බවට තීරණය විය. සිරිපෝංස් සොරකම් කිරීම ගැන වරද පිළිගත් නමුත් මිනීමැරුම් කළහයි යන්න නොපිළිගත්තේය. එහෙත් සිය සභායකයා කවුදයි හෙළි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. ඔහු වරදකරු සේ තීරණය කොට මරණ දඬුවම දෙන ලදී.

සිරිපෝංස්ට මරණීය දණ්ඩනය දීමට දවස් හයකට පෙර ඔහුගේ මිත්‍රයකු වූ නීතිඥ කෙන්ඩෝල් ගෝ, බොද්ධ ආධ්‍යාත්මික උපදේශකයකුගේ පිහිටි ඉල්ලීමට අභයගිරි ආරාමයට කථා කළේය. එහි සම නායක ස්වාමීන්වහන්සේ වූ අජාන් පසන්තෝ හිමියෝ ඉන් දවස් දෙකකට පසු සැන් ක්වෙන්ටින් බන්ධනාගාරයට පිවිසීම සඳහා අවශ්‍ය ආරක්ෂක අවසරය ඉතා ඉක්මනින් ලබගෙන, ඉක්බිති අති විශේෂ දවස් තුනක් - ජේ සිරිපෝංස්ගේ ජීවිතයේ අවසාන දවස් තුන - ඔහු සමග ගත කළහ. ජේ සිරිපෝංස් මාරක විෂ ශරීරයට විදිනු ලැබීමෙන් 1999 පෙබරවාරි 9 වැනිදා මියගියේය.

සිරගෙයි සිටියදී සිරිපෝංස් තුළ සුවිශේෂී ආධ්‍යාත්මික පරිවර්තනයක් සිදු වූ බවට වාර්තා ගණනාවක්ම ලැබුණි.

තරුණ විශේදී සිරිපෝංස් පොදු තායි සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායක් වන තාවකාලික පැවිද්ද ලබාගෙන තිබුණි. මේ ශ්‍රමණ ජීවිත කාලය තුළදී ඉගෙනගත් භාවනාව සිරගෙයි සිටියදී නැවත පටන්ගත් හෙතෙම එය අඛණ්ඩව පුහුණු කළේය. සැන් ක්වෙන්ටින් බන්ධනාගාරයේදී ඔහු සැන්සිල්ලෙන් යුතුව වාසය කළ බව ආරක්ෂක නිලධාරීහුත් අනෙක් සිරකරුවෝත් එක සේ ප්‍රකාශ කළහ. සිරිපෝංස් වෙනුවෙන් සමාව ඉල්ලීමේ අභියාචනයට ආරක්ෂක

නිලධාරීහු කීපදෙනෙක්ම - ඇතැම්හු ප්‍රසිද්ධියේම - සහාය දුන්හ. සැන් ක්වෙන්ටින් බන්ධනාගාර අධිකාරී වූ ඩැනියල් බී. වැන්ක්වේස් පවා සිරිපෝංස්ගේ මරණ දඬුවම ජීවිතාන්තය දක්වා සිර දඬුවමක් බවට පත් කරන ලෙස ඉදිරිපත් වූ අභියාචනයට සහාය දුන්නේය.

අභයගිරි ආරාමය විසින් පළ කරනු ලබන **Fearless Mountain** පුවත් පතෙහි සංස්කාරකයින් වන කැන්රින් ගුටා සහ ඩෙනිස් ක්‍රිත් 1999 මැයි මාසයේදී අජාන් පසන්නෝ ස්වාමීන්වහන්සේ සමග සාකච්ඡාවක් පැවැත්වූහ.

Fearless Mountain

ජේ. සිරිපෝංස්ගේ ආධ්‍යාත්මික උපදේශක හැටියට ඔබවහන්සේට ආරාධනා කරන්නට යෙදුණේ කොහොමද?

අජාන් පසන්නෝ හිමි

මුල්ම වතාවේ ජේට මරණීය දණ්ඩනය දීමට නියමිතව තිබුණේ 1998 නොවැම්බර් 17 වැනිදා. ඒ කාලයේදී ඔහුට උපදේශනයට හිටියේ ක්‍රිස්තියානි පූජකවරියක්. ඇය සැන් ක්වෙන්ටින් සිරගෙය මරණ දඬුවම දුන් කීපදෙනකුටම උපදේශිකා හැටියට සේවය කරලා තිබුණා. ජේ පූජකවරියට හුඟාක් කැමති වුණත්, අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ දැනගෙන හිටියත්, ඔහුගේ නොසැන්සිල්ල වැඩි වන අන්දමේ යම් ගතික භාවයක් ඔවුන් දෙන්නා අතරේ තිබුණා. නොවැම්බර් මාසයේදී ඔහුට නියමිත මරණ දණ්ඩන දවසට කලින් අවසාන දවස් කීපය තුළදී මේ දෙන්නා නොකඩවම කතා කළා. ජේට හිත හදාගන්න බැරූව හරි වියවුල් වෙලා හිටියා. මරණයට සූදානම් වෙන්න තමා කළ යුත්තේ මොකක්ද කියලා ජේට පැහැදිලි අදහසක් තිබුණත් ඔහු නොවැම්බර් මාසෙදී ඒක කළේ නෑ.

අන්තිම මොහොතෙදී පෙඩරල් උසාවියක් මරණ දඬුවම් තීරණය අත්හිටෙව්වා. තව මාස තුනකට ජේගේ මරණ දණ්ඩනය ක්‍රියාත්මක වුණේ නෑ. ඒ පළවෙනි දඬුවම් අවස්ථාව කල් දුමීම ජේගේ විශාලම වාසානාවක්. ඊට පස්සෙ ඔහුට තමාගෙ තත්ත්වයයි ප්‍රතික්‍රියාවලුයි හොඳින් පැහැදිලි වුණා. තමාගෙ මරණය පුළුවන් තරම් ශාන්ත සන්සුන් එකක් බවට පත් කරගන්න ඔහුට ඕනෑ වුණා. ඒ සඳහා තමාටම සිත අභ්‍යන්තරයේ වැඩ කොටසක් කරන්න තියන බවත් ඔහු දනගෙන හිටියා.

මරණ දඬුවම දීමට නියමිත වුණ දෙවෙනි අවස්ථාවෙදී ජේ අධිෂ්ඨාන කරගෙන හිටියා, තමාගෙ අන්තිම පැය කීපය සන්සුන්ව සිත එක්තැන් කරගෙන ඉන්න උත්සාහ කරන්න පුළුවන් වන විදියට මරණය කරා තනියම යන්න. එයාගෙ මිත්‍රයා වන කෙන්ඩෝල් ගෝ, ජේට ආධ්‍යාත්මික පිහිටක් නැති එක ගැන බොහොම සැලකිලිමත් වෙලා, බෞද්ධ උපදේශකයෙක් හොයා දෙන්න ඉදිරිපත් වුණා. වෙනත් උපදේශකයෙක්ව ඉල්ලන එක ජේට ලේසි වුණේ නැති බව පැහැදිලියි. ඔහුට සැන් ක්වෙන්ටින් සිරගෙය වෙතිනුත් වෙන ඇත්තන්ගෙනුත් විවිධ දුෂ්කරතා ඇති වුණා. ඉතින් ඔහුට සෑහෙන සැකයක් ඇති වුණා. එයාගෙ සැකය සාධාරණයි කියලා මට හිතුණා: මොකද, ඒ අවස්ථාවෙදී ඔහුට ඕනෑ නැතිම දේ තමයි යම් හික්ෂුන්වහන්සේ නමක් බොහොම බර ධර්ම දේශනයක් පැවැත්වීම. ඒක හරි පැහැදිලියි. ඒ වුණත් අපි දෙන්නා මුණගැසුණ ගමන්ම අපි එකිනෙකාට සම්බන්ධ වුණා. ඉතින් ඔහු හරි සතුටු වුණා මම ඔහු එක්ක ඉදීම ගැන.

අභය ගිරි -

මරණයට නියම වූ කෙනකුගෙ ආධ්‍යාත්මික උපදේශකයා හැටියට සේවය කිරීම දැනුණෙ කොහොමද?

පසන්තෝ හිමි -

මුලදී මම උදව් කරන්න හුඟක් කැමති වුණා. ඊට පස්සෙ මට හිතුණා - මම මේ යන්නෙ අපාය ලෝකයටයි කියලා. එතකොට යම්

තරමක චකිතයක් ඇති වුණා. යනකොට හමු වුණා ගේට්ටු, දම්වැල්, ලෝහ පරීක්ෂණ උපකරණයක් හා ආරක්ෂක නිලධාරී. ඊළඟට දෙවෙනි ලෝහ පරීක්ෂණ උපකරණයක්. එතනින් මාව නිදහස් වුණාම මගෙ අතේ සිල් එකක් ගහන්න ආරක්ෂක නිලධාරී. ඊළඟට තවත් ගේට්ටු, තවත් ආරක්ෂක නිලධාරී. ඒ වුණත් එකිනෙකට විරුද්ධ දේවල් රාශියක් තිබුණා. එක ආරක්ෂක නිලධාරියෙක් එහෙට ආව ළමා අමුත්තෝ හොඳින් අඳුනනවා වාගේ ඒ අයට නම් කියලා කතා කරනවා මට ඇහුණා.

මම ජේ දක්කාම, එයා මම ඊට කලින් මුණගැසුණ, මරණයට මුහුණ දෙන්න හිටිය වෙන අය වගේ නෙවෙයි බව පෙනුණා. ජේ සනීපවත් අයෙක්. ඉන්ද්‍රිය සියල්ල යහපත්ව තිබුණා. ඔහු තීක්ෂණය, බුද්ධිමත්, කුසලතා සහිතයි. ඔහු ජීවිතයේ අන්තිම අවුරුදු ගණනාව කෞශල්‍යයෙන් යුතුව ගෙවූ බව පැහැදිලියි. ඔහුගේ ඉණ වටේ දම්වැල් බැඳලා තිබුණත් ගරු කටයුතු ලෙස හිටියා. ඔහු බොහොම විනීතයි. තමාගෙ අමුත්තන් වැළඳගෙන පිළිගත්තා. මේ සමස්ත අවස්ථාවම විකාරරූපී ගුණයකින් යුක්ත වුණා. හැම දේම සාමාන්‍ය වගේ පෙනුණත් සඳුදා මධ්‍යම රාත්‍රියේදී මේ මනුෂ්‍යයා මැරෙනවා. ඔහු මරණීය දණ්ඩනයට යටත් වෙනවා.

අහසගිරි -

ජේ ඉක්මනින්ම මරණයට පත් කරනවා කියන කාරණය සලකන විට එතන පරිසරයේ යම් ආතතියක් තිබුණද?

පසන්තෝ හිමි -

හරියටම එහෙම එකක් නෑ. වාතාවරණය සැහැල්ලු ලෙස තිබුණා. දොම්නසක් තිබුණේ නෑ. සමහර වෙලාවට අපි මනස පිළිබඳ සැබෑ තොරතුරු කතා කළා. අනිත් වෙලාවට අපි විහිළු කරමින් හිනා වුණා. විශේෂයෙන්ම මුල් දවසේදී ජේ ඉතාම විනීත සත්කාරකරුවෙක් වුණා. මම යන්න කලින් ඔහු මේසයක එක පැත්තක මා වෙනුවෙන් පුටුවක් සකස් කර තිබුණා. එයාගෙ

යාචවන්ට මෙසේ අනිත් පැත්තෙ. හික්ෂුවක් ඉදිරියේ හැසිරෙන්න ඕනෑ කොහොමද කියලා ඔහු යාචවන්ට ඉතාම දැඩි ලෙස උපදෙස් දීලා තිබුණා. මට දානයක් දෙන්නත් සැලසුම් කරලා තිබුණා. අවුරුදු විස්සකින් හික්ෂුවකට දානයක් දෙන්න ලැබුණ අවස්ථාව මේක බව කිව්වා. එයාගෙ යාචවන්ගෙ ප්‍රශ්නවලට ප්‍රතිචාර ලෙස මම නෙළුම් මලේ උපමාව අරගෙන සත්‍යාවබෝධය පිළිබඳ බෞද්ධ මතය ගැන කථා කළා. මම තිසරණ සරණ යාමේ අර්ථය ගැනත් බුදුන්, ධර්මය හා සංඝයා සත්‍යය අවබෝධ කළ උතුමන් හා මෙමතියේ ප්‍රතිමූර්ති හැටියට දැකීම ගැනත් සැහෙන්න කථා කළා. ජේ තමාගේ යාචවන්ට ධර්මය අසන්න ලැබීම ගැනයි ඒ අය එක්ක තමාට ධර්මය බෙදාගන්න ලැබීම ගැනයි ඉතාම සතුටු වුණා.

ඒ වුණත් ජේට තමාගේ මනසේ ගුණය රැකගැනීමට ඉඩ දීමත් ඉතාම ළඟදී සිදු වෙන ඔහුගේ මරණය නිසා අනිත් අය තුළ හටගෙන ඇති විත්තවේගී කම්පනවලින් ඔහුගේ සිත සසල වීමට ඉඩ නොදීමත් පිළිබඳව මම හුඟක්ම සැලකිලිමත් වුණා. තමා අවට සිදු වන ගතික ස්වභාවය ජේට වැටහුණා. ඔහු සමාජ සම්බන්ධතා පවත්වාගන්න උත්සාහ කළේ කොහෙන්ම සිත් කැලඹිල්ල හෝ අසහනය නිසා නොවන බව ඉතා පැහැදිලියි. ඒත් තමාගෙ මානසික ස්ථාවර බව ගැන වගකීම ගත යුත්තේ තමාම බව ඔහු අවබෝධ කළා. අමුත්තන් එන වෙලාවේදී ඔහු තමාගෙ කාලයයි අවධානයයි මුළුමනින්ම යාචවන් වෙනුවෙන් යෙදුවත්, ඔහු උදේ පාන්දර දෙකට හෝ තුනට ඇහැරුණ වෙලාවේ පටන් දවසේ වැඩි වෙලාවක් භාවනා කළා.

මරණයට කලින් දවස් කීපය තුළ මම ජේගේ සිත වියවුල් නොවන විදියේ දේවලට ඔහු තදින් යොමු කළා. ඔහු බලන්න අමුත්තෝ හුඟක් ආවා. ඒ උදවිය හැමෝම එක්ක ඕනෑවට වඩා කිට්ටු නොවෙන එක තමයි හුඟක්ම හොඳ ක්‍රමය කියලා මම ඔහුට කිව්වා. මම මුලින්ම ගිය වතාවේදී කෙන්ඩෝල් මට කියලා තිබුණා, ජේ හුඟක් හොඳින් ඉන්නවා, අනික කට්ටිය තමයි හිත් පාලනය කරගන්න බැරෑරු කඩා වැටෙන්නෙ කියලා. ජේ හුඟක් මිනිසුන්ගෙ

ජීවිතවලට බලපාලා තිබුණ බව හරිම පැහැදිලියි. ඉතින් ඒ අය ඔහුගේ මරණයට කලින් ඔහු වට කරගත්තා. ඔහුගේ සහෝදරියට ප්‍රියා එතන හිටියා. සමහර යාළුවෝ ඔහු තමන්ගේ ආධ්‍යාත්මික ගුරුවරයා හැටියට සැලකුවා. ඔහුගේ යාළුවෝ හුඟක්දෙනා නීතිඥයෝ. අනිත් යාළුවෝ අලුතින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට පැමිණි අයයි. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා හුඟක්ම විවිධයි. ඉතින් ජේ කරුණාවන්ත ත්‍යාගශීලී කෙනෙක් නිසා ඒ සියලු අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කරන්න උත්සාහ කළා.

අභයගිරි -

ජේ හොඳ නිපුණ චිත්‍ර ශිල්පියෙකුත් කියන්නේ ඇත්තද?

පසන්තෝ හිමි -

ඔව්. ජේ මට එයාගේ ලිපි ගොනුව පෙන්වුවා. ඔහු විවිධ කලා මාධ්‍ය ගණනාවකම නිපුණ වෙලා හිටිය කෙනෙක්. ඔහුට සහජ කුසලතා තිබුණ බව හරිම පැහැදිලියි. ඊටත් ඔහු තමාගේ චිත්‍ර නිර්මාණවලින් වැඩි කොටස - 600 කටත් වැඩි ගණනක් - අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ යාළුවන්ටයි දන්නා අඳුනන අයටයි දුන්නා. ජේ තමාගේ වර්ධනයේත් වෙනස් වීමේත් ක්‍රියාවලිය ප්‍රකාශ කරන්න චිත්‍ර කලාව යොදාගන්නා. ඔහු තමාගේ පරිවර්තනය පිළිබඳ සංකේතයක් හැටියට යෙදුවේ සමනලයින්ව. සිර දඬුවම් කාලය තුළ යම් අවස්ථාවකදී ඔහුට අවබෝධ වී තිබුණා, තමාගේ ජීවිතය බන්ධනාගාරය තුළදීම කෙළවර වෙන බව. ඔහු හිතුවා - මටම හෝ අනික් අයට දිගටම ද්වේෂ කරමින් ඉන්න බැහැ.

අන්තිම අවුරුදු අට තුළදී ජේ ඉතා ගැඹුරු පරිවර්තනයකට භාජන වී, තමා ගැන සැබෑ අවබෝධයක් ඇති වුණා. ඔහු මට කිව්වා ඔහු ඉතා දිග කාලයක් සිරගෙයි සිටි බවත් ඒක නරක දෙයක් යයි කියන්න බැරි බවත්. ඒ තරම් දුෂ්කර සීමාන්තික තත්ත්ව යටතේ හිටියේ නැත්නම් නොලැබෙන ආකාරයකින් ඔහුට හිරගෙයිදී වර්ධනය වෙන්න පුළුවන්කම ලැබුණා කියලා ඔහුට හැඟුණා.

ඔහුගේ මනසේ යහසාධනයක් පැහැදිලි බවත් උපදවන කාරණා ගැන ඉතා ගැඹුරින් විමසා බලන්න ඔහු ඉගෙනගත්තා. දඬුවම දෙන දවස ළං වෙන්න වෙන්න තමාගේ මනසේ වර්ධනයට හා සන්සුන් බවට බාධා කරන දේවල් ගැන ඔහු වැඩි වැඩියෙන් ඉගෙනගත්තා. ඔහු සත්‍යය අවබෝධ කරන ක්‍රියාවලිය දිනට හැරුණා.

අභයගිරි -

මේකට බෞද්ධ භාවනාව පටන්ගැනීමත් ඇතුළත් වුණාද?

පසන්තෝ හිමි -

අන්න හරි. අවුරුදු ගණනකට කලින් තායිලන්තයේ හික්සුවක් ලෙස හිටිය කාලයේදී ජේ භාවනාව ඉගෙනගත්තා. එසේ ආරාමයේ ජීවත් වෙන කාලයේදී භාවනා කරනකොට ඉතා පැහැදිලි ආලෝකයක් ඔහුට දර්ශනය වෙලා තිබුණා. ඒත් දැන් ඒ අත්දැකීම නැවත ගන්න උත්සාහ කළත් ඒක ආවේ නෑ.

අභයගිරි -

ඒක නං, ප්‍රසන්න දෙයට බැඳීමක් ඇති වෙන සාමාන්‍ය භාවනා අත්දැකීමක් වගෙයි පෙනෙන්නේ.

පසන්තෝ හිමි -

ඔව්, මං ඒ ගැන ඔහුට විහිළු කළා. ජේ එතකොට කිව්වා සති තුනකට කලින් ඒ ආලෝකය ආපහු ඇවිත් තිබුණා කියලා. ඒක මට ඉතාම ලොකු ධෛර්යයක් වුණා. ජේ දෘශ්‍ය කලාකාරයක් නිසා ඔහුට මරණ මොහොතෙදී ඒ ආලෝක දර්ශනය නැංගුරුමක් හැටියට යොදාගන්න පුළුවන් බව මට වැටහුණා. මම ආනාපානය සහ ආලෝකය අරමුණු කරගෙන ඔහු භාවනාවට දිගටම මෙහෙයවුවා. ඔහුගේ ශ්වසනය තියෙන්නේ මාරක ඉන්ජෙක්ෂන් එක ක්‍රියාත්මක වෙනකල් විතරක් නිසා මම ජේට කිව්වා, ශ්වසනයට යන්නම

ඇරලා ඒ වෙනුවට ආලෝකයේ ප්‍රතිරූපයට හිත යොමු කරන්න වෙලාවක් එයි කියලා.

අහසගිරි -

ජේගේ ආභාන්තරික සැනසීම පිළිබඳව ඔහුට උදව් කරන්න ඔබවහන්සේට වෙන කොයි විදියටද පුළුවන් වුණේ? ඔහු මරණයට බය වුණාද?

පසන්තෝ හිමි -

මුල්ම රාත්‍රියෙදී අපි දුරකථනයෙන් කතා කළ වේලේ මම ජේගෙන් ඇහුවා “කොහොමද ඔයාගෙ මානසික තත්ත්වය?” කියලා.

ඔහු කිව්වා “ මම සැනසිල්ලෙන් ඉන්නවා. සිද්ධ වෙන්න තියෙන දේ මට පිළිඅරගෙන තියනවා. ඒත් මට දැනගන්න ඕනෑ කරන දේවල් තවමත් තියනවා” කියලා.

තායිලන්තයේ හැදුණ වැඩුණ ජේ පුනරුත්පත්තිය විශ්වාස කළා. ඔහු විහිළුවට කිව්වා ඔහුට ඕනෑ තමාගෙ අළු මුහුදේ විසුරුවා හරින්නලු. එතකොට මාළු ඒවා කනවා, මිනිස්සු මාළුවන්ව කනවා. ඒ විදියට ඔහුට තමාගෙ වැඩ දිගටම කරගෙන යෑම සඳහා ඉක්මනින් මනුෂ්‍ය ලෝකයට එන්න පුළුවන් කියලා කිව්වා. ඉගෙනගන්න පුළුවන් වෙන්තෙන් වේදනාව සහ ප්‍රීතිය, හොඳ සහ නරක, හරි සහ වැරද්ද වටහාගන්න පුළුවන් වෙන්තෙන් මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයකදියි කියලා ඔහු දැනගෙන හිටියා. යමෙක් කරන තේරීම්වල ප්‍රතිඵල තමයි වර්ධනය සහ අවබෝධය. පසුගිය කාලය තුළ ජේ ඉතාම නරක තේරීම් ගණනාවක් කරලා තිබුණා. ඒත් ඔහු ඉතාම හොඳ තේරීම් ගණනාවකුත් කරලා තිබුණා. මේ ජීවිතයෙදී ඔහු සැබෑ පාඩම් ගණනාවක් ඉගෙනගෙන තිබුණා කියලා ඔහුට හැඟුණා. ඉතින් ඊළඟ ජීවිතයෙදී ධර්ම මාර්ගයේම ඉන්න ඔහු අධිෂ්ඨාන කරගෙන හිටියා.

අභයගිරි -

ඔබවහන්සේ ඒ නරක තේරීම් ගැන, ඔහුගේ අපරාධ ගැන කොයි වේලේ හරි ඔහු එක්ක කතා කළාද?

පසන්නෝ හිමි -

නෑ. මම කවදාවත් විශේෂයෙන් අතීතය ගැන ජේ එක්ක කතා කළේ නෑ. ඒකට ප්‍රමාණවත් කාලයක් තිබුණේ නෑ. ඒ වෙනුවට මම ඔහුගේ ආධ්‍යාත්මික යහසාධනයත් හැකි තාක් සන්සුන් මනසකින් මරණයට මුහුණ දෙන්න ඔහුගේ ඇති හැකියාවත් කෙරේ සිත යොමු කළා. මම ඔහු එක්ක සම්බන්ධ වුණේ අපරාධයකට වැරදිකරු වුණ පුද්ගලයෙක් හැටියට නෙවෙයි. මම ඔහු එක්ක සම්බන්ධ වුණේ මරණයට මුහුණ දී ඉන්න කෙනෙක් හැටියටයි.

අභයගිරි -

ජේ එක්ක ගත කළ අවසාන පැය කීපය කොයි විදිහද?

පසන්නෝ හිමි -

මරණීය දණ්ඩනයට පැය හයකට කලින් සිරකරුවා තමාගේ පවුලයි යාළුවොයි වෙනින් වෙන් වෙලා, මරණීය දණ්ඩන කාමරය එක්කම මෙහායින් කියන ඉතාම පුංචි කුටියකට යනවා. ඔහුගේ ආධ්‍යාත්මික උපදේශකට විතරයි ඔහුත් එක්ක යන්න පුළුවන්. මරණීය දණ්ඩන සේවා පිරිස කියලා හැඳින්වෙන ආරක්ෂක නිලධාරී හයදෙනෙක් ඉතාම ඇහිරුණ ඉඩවරයක ඉන්නවා. බන්ධනාගාර මනෝවෛද්‍යවරයා, බන්ධනාගාර පාලකයා ආදී අයත් වරින් වර ඒක ඇතුළට එනවා. මරණ දඬුවම එක්කම ටිකක් කලින් වෙලාවෙදී ආරක්ෂකයින්ගේ තර්ජන, බයගැන්වීම් හෙම හුඟක් ඇති වෙන්න පුළුවන්. මහ හඬින් කතාබස් කරන්නත් වෙනින් විවිධ ආකාරයට විත්ත පීඩා ඇති කරන්නත් පුළුවන්. මරණයට නියම වුණ ඇත්තාට හරියට අඩි තුනක් එහායින් ඉඳලා මහ ශබ්දයෙන්

රූපවාහිනිය දමාගෙන බලන්න පුළුවන්. නොවැම්බර් මාසයේ දඬුවම නියම වුණ අවස්ථාවේදී ජේට් නවගුණ වැල සිර මැදිරියට ගෙනියන්න අවසර ලැබුණා. ඒත් ඒක ඔහුට දෙන්න කලින් එක ආරක්ෂකයෙක් ඒක බිම දමලා පාගලා තිබුණා.

මගෙ සිවුරු ගලවලා ආරක්ෂක පරීක්ෂණය කළාට පස්සෙ මාව ඒ මරණ දඬුවම කුටි පෙළේ එක කුටියකට එක්ක ගියා. එතෙක්දී ජේවයි මාවයි වෙන් කරලා වෙනම කුටි දෙකකට ඇතුළු කළා. ඒ දෙක එකට සම්බන්ධ වුණේ පුංචි මුල්ලකින් විතරයි. මම වහාම සෙත් පිරිත් සජ්ඣායනාවක් කරන්න වුණා, අප්‍රසන්න අසුභවාදී බලපෑම් ඉවත් කිරීමේ අරමුණින්. “අපි සෙල්ලම එයාලගෙන් අපි අතට ගනිමු” කියලා මම ජේට් කිව්වා. අපි සැලසුම් කරගෙන හිටියෙ ජේ තිසරණ සරණ සහිත පන්සිල් පාලි භාෂාවෙන් ඉල්ලිය යුතුයි කියලා. ඒත් ඔහුට වැරදීමකින් සජ්ඣායනා කළේ ධර්ම දේශනාවක් කරන ලෙස ඉල්ලන පාලි පාඨයයි. ඉතින් මම ඔහුටත් ආරක්ෂකයින්ටත් කෙටි ධර්ම දේශනාවක් කළා.

අභයගිරි -

ඔබවහන්සේ මොකක් ගැනද දේශනා කළේ?

පසන්තෝ හිමි -

බුද්ධත්වයට පත් වූ විගසම බුදුන්වහන්සේ, ධර්මය කිසි කෙනෙක් අවබෝධ කරන එකක් නෑ කියා හිතලා ධර්මය දේශනා කරන්න පසුබට වීම ගැන මම කිව්වා. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ පවතින මෝහය ගැනත් ධර්මයෙන් ලැබෙන විමුක්තිය ගැනත් කිව්වා. චතුරාර්ය සත්‍යය ගැනත් අත්හැරීම යනු කිසිම දෙයක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නොවන බවත් කිව්වා. දුක සහ පුනරුත්පත්තිය හටගත්වන ආකාරයේ දේවල් කෙරෙහි සිත යොමු කිරීමට වඩා විඤ්ඤාණයේ හටගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න කියලා මම ජේට් උපදෙස් දුන්නා. අත්හැරීම කෙරෙහි යොමු වී සිත ඊට ඒකාග්‍ර කරගන්න මම ජේට් කිව්වා.

යන්න හැරීම හෙවත් අත්හැර දැමීම ගැන කියන විට, අපි “අනාත්මය” නමැති සන්දර්භය තුළ සමාව දීම ගැන කතා කළා. අපි සමාව දීලා නැත්නම්, අපි අපේ වේදනාව වටා අනන්‍යතාවක් ගොඩ නංවාගන්නවා. ඉතින් අන්න ඒක තමයි පුනරුත්පත්තියක් ලබන්නේ. අන්න ඒක තමයි දුක විඳින්නේ. මම ජේගෙන් ඇහුවා “ඔබ තවමත් සමාව දීලා නැති කවුරු හරි ඉන්නවද?” මම ඒකෙන් අදහස් කළේ මේ නීතිමය ක්‍රියාවලිය, ඔහුගේ දෙමව්පියෝ, අනිත් ඇත්තෝ හෙම ගැනයි. ජේ ඒ ගැන හිතුවා. “මම මටම සම්පූර්ණයෙන් සමාව දීගෙන නෑ” ඔහු අන්තිමේදී මෘදු ලෙස කිව්වා. ඒක හරිම අනුවේදනීයයි. අතීතයේදී යම් වැරද්දකට සම්බන්ධ වෙලා හිටිය පුද්ගලයෙක් හැටියට ඔහුට තමා ගැන මතකයක් තිබුණා. ඒත් දැන්, වර්තමානයේදී ඔහු වෙනස්ම පුද්ගලයෙක්. තමා පිළිබඳ මේ මතකය ඔහු නොවන බව දැකීමත් අපරාධවලට සම්බන්ධ වී හිටි අතීත පුද්ගලයාට යන්න හැරීමත් ඔහුට විශාල පිහිටක් වුණා.

මම කිව්වේ මොනවාද කියලා දැනගන්න ආරක්ෂකයින්ට විශාල උනන්දුවක් තිබුණ බව දැකීමත් හරි සිත් ගන්නාසුලු දෙයක් වුණා. ඒ හැන්දෑ කාලය මුළුල්ලේම ඒ අය ඇත්තෙන්ම අපි දෙන්නා ගැන ඉතා උනන්දුවෙන්, ගෞරව සහිතව හැසිරුණා.

අභයගිරි -

ජේගේ ජීවිතය බේරාගන්න මේ කාලය තුළ දිගටම කළ අභියාචනා ගැන ඔහු හුඟක් හිතුවාද - වික්ෂිප්ත වුණාද?

පසන්නෝ හිමි -

ජේ යුක්තිය සාධාරණය ගැන ගණන්ගත්තේ හෝ හිත් කරදර කරගත්තේ නැති බවක් පෙනුණා. ඒ අභියාචනා සාර්ථක වෙයි කියලා විශාල අපේක්ෂාවක් ඔහුට තිබුණේ නෑ. අන්තිම අභියාචනාත් ප්‍රතික්ෂේප වුණාම ඒක මහ ලොකු දෙයක් වුණේ නෑ. “මට මරණ දඬුවම දෙනවා කියන සත්‍යය මම දැන් පිළිගන්නවා” ඔහු කිව්වා.

අභයගිරි -

මරණ දඬුවම කිට්ටු වෙනකොට ජේගෙ මානසික තත්ත්වය කොහොමද?

පසන්නෝ හිමි -

එක අවස්ථාවකදී ජේ කිව්වා - “මම ශරීරය නෙවෙයි නං, හැඟීම් නෙවෙයි නං, මනස නෙවෙයි නං, විමුක්තිය නෙවෙයි නං, විමුක්තිය ලබන්නෙ මොකක්ද?” මම ඔහුට කිව්වා ඔහුගෙ සිතේ ඒ වගේ ප්‍රශ්නයක් ඇති වීම කියන්නෙ හුදෙක්ම සැකය පැන නැගීමයි කියලා. ඔබ හැම දෙයක්ම අත්හැරලා එහි නෛසර්ගිකව ඇති සැනසිල්ල සහ පැහැදිලි බව අත්දකින විට ඊට නමක් හෝ අනන්‍යතාවක් දෙන්න ඕනැකමක් නෑ.

තව අවස්ථාවකදී ජේ කිව්වා “මගේ මනසෙ පුද්ගලයො දෙන්නෙක් ඉන්නවා..... මමයි ඔබවහන්සේයි”. මම කිව්වා “ඔබට මාව අත්හැරලා දාන්න සිද්ධ වෙනවා. මම ඔබත් එක්ක අතනට යන්න එන්නෙ නෑ. ඉතින්, ඊළඟට ඔබට ඔබවත් අතහරින්න සිද්ධ වෙනවා.” අපි ඇත්තටම ඒකට හුඟක් හිනා වුණා.

මරණීය දණ්ඩනය දෙන වෙලාවේදී සිදු විය හැකි, සිත වියවුල් කරන දේවල් රාශියට ජේට සුදානම් වෙන්න මම මූලික වශයෙන් උදව් කළා. “ඒගොල්ලො ඔයාව පටිවලින් ඇදට බැඳලා තියයි. නොයෙක් දේවල් ඔයා අවට සිද්ධ වෙයි”.

මම ඔහුට අවවාදයකුත් කළා. “ බාහිර දේවලට හිත යන්න නොදී ඔයා හිත එක්තැන් කරගැනීම අවශ්‍යයි. ඔයාගෙ අවධානය සිත තුළම තබාගන්න.” අපි ඒ මුළු හැන්දෑවම භාවනාවෙන්, පිරිත් සප්තකායනයෙන් හා ධර්ම සාකච්ඡාවෙන් ගත කළා. ඉතින් අන්තිම පැයේදී ජේ ඉතාම සන්සුන්ව හිටියා. මනස මූල කර්මස්ථානයේ හොඳින් පිහිටුවාගන්න සමත් වුණා. අන්තිම හරියේදී අපි පින් අනුමෝදන් කිරීමේත් ආශීර්වාද කිරීමේත් චාරිත්‍ර විධිය කළා

(ආරක්ෂකයින්ට පවා). තමාගේ අන්තිම ඇපැලක් ප්‍රතික්ෂේප වුණාට පස්සේ ජේ මට කිව්වා තමාගේ නඩුවට පෙනී සිටි තීනිඳැයින් වෙනුවෙනුත් පින් අනුමෝදන් කරන ලෙස. හරියටම අන්තිම දක්වාම ඔහු තුළ අනුන් කෙරේ කුලුණුබර ගුණයක් පැවතුණා.

අභයගිරි -

මරණීය දණ්ඩනය දෙනකොට ඔබවහන්සේ හිටියාද?

පසන්නෝ හිමි -

නෑ. මම සැන් ක්වෙන්ටින් සිරගෙට ජේ මුණගැහෙන්න මුල්ම වතාවේ යන්න කලින්ම ඒක තීරණය කරලයි තිබුණේ. මම හිතන්නේ, මාව එතකොට මුණගැහිලා නොතිබුණ නිසා ජේ මාව එතනට ඕනෑ නෑ කියලා තීරණය කරන්න ඇති. ඒත් පසුවදා මම පුවත් පත් කියවන විට දැක්කා, ඒගොල්ලො වාර්තා කරලා තිබුණා ඔහු මරණීය දණ්ඩනය දෙන වෙලාවේදී ඉතාම සන්සුන්ව වැතිරගෙන, දැස් වසාගෙන හිටිය බව. ඒක මට ප්‍රීතියක් වුණා, ඔහු සිත සමාහිත කරගනිමින් හිටිය බව මට හැඟුණ නිසා.

අභයගිරි -

මරණීය දණ්ඩනයෙන් පස්සේ ඔබවහන්සේට කොහොමද හැඟුණේ?

පසන්නෝ හිමි -

එතන ඉන්න ලැබීම ගැන මම හුඟක්ම ස්තූතිවන්ත වුණා. ඒක සිත ඉතාමත් නිහතමානී කරවන දෙයක්. ඊට සමාන අවස්ථාවකදී, ඒ කියන්නේ අපේ මරණය යම් විසුක්ත දෙයක් ලෙස නොව, ඇත අනාගතයේ තියන දෙයක් ලෙස නොව, හරියටම පාන්දර 12.01 ට අපි අනිවාර්යයෙන් මැරෙනවාමයි කියලා දන්නා

විට අපි ඕනෑම කෙනෙක් කරනවා ඇත්තේ මොකක්ද කියලා සලකා බලන්න අපට සිදු වෙනවාමයි.

අභයගිරි -

ජේ වෙනුවෙන් අවමංගල්ය උත්සවයක් පැවතුණාද?

පසන්නෝ හිමි -

ජේ මියගිය දාට පහුවදා පෞද්ගලික ආකාරයේ ආදාහනයක් පැවැත්තුවා. ආදාහනාගාරයේදී මම ඔහුගේ සහෝදරිය - ට්‍රියා මුණගැසුණා. ජේගේ මෘත දේහය කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියක බහා තිබුණා. ඔහුගේ මෘත දේහය බලන්න ඕනෑ කියලා ට්‍රියා කලින් ඉල්ලුවාම අවමංගල්ය අධ්‍යක්ෂිකාව කියලා තිබුණා ඒක කරන්න බෑ කියලා. මම ඒ බව දැනගෙන හිටියේ නෑ. ඉතින් මම අවමංගල්ය අධ්‍යක්ෂිකාවට කිව්වා පෙට්ටියේ පියන උස්සන්න කියලා. ඇය ටිකක් අදිමදි කරමින් පියන ඉස්සුවා. ජේගේ සිරුර බෑගයක දමලයි තිබුණේ. “මේකේ සිපර් එකක් තියෙන්න ඕනෑ” මම කිව්වා. ඒ කාන්තාව ඒක හොයලා බලලා කිව්වා සිපර් එක තියෙන්නේ ඔහුගේ කකුල් දෙක ළග කියලා. ඇය ආයේත් අදිමදි කළා. ජේ ඇඳුම් කිසිවක් ඇඳලා නැති බව කිව්වා. “කතුරක් මෙහෙ කොහෙ හරි ඇති නේ. මේක නිකම්ම ප්ලාස්ටික් බෑග් එකක්.” කියලා මම කිව්වා. ඒ කාන්තාව කතුරක් ගෙනත් උරහිස් හා හිස ළඟින් බෑග් එක කැපුවා.

ඔහුගේ සිරුර දැකීම හරිම ප්‍රබල අත්දැකීමක්. මුහුණේ තිබුණේ ඉතාමත්ම ශාන්ත සන්සුන් ස්වභාවයක්. දීප්තිමත් බවක් හමේ දිස් වුණා. අඳුරු හෝ වියළි ස්වභාවයකින් යුතු වුණේ නෑ. ඔහුගේ මුහුණේ ඉතාම සිඟිති සිනාවක්. ඔහු සැනසිලිදායක සාමකාමී මරණයකට පත් වුණ බව දැකීම විශාල සැනසිල්ලක් වුණා. සිදු වූ සියල්ල සලකා බලන විට එය විශ්වාසය තහවුරු කරන අන්දමේ අවසානයක්.

මරණීය දණ්ඩනයෙන් මාස කීපයකට පස්සෙ, බන්ධනාගාරයේ සේවය කරන මනෝ චිකිත්සක යාළුවෙක් ඉන්න ආරාමයේ දායකයකුගෙන් මට අහන්න ලැබුණා, ජේගෙ මරණීය දණ්ඩනයට පස්සෙ ඇතැම් නිලධාරීන් කොයි තරම් නොසන්සුන් බවට කම්පාවට පත් වුණාද කීවොත් ඒ අයට සේවයට යාමත් හරි අපහසු වුණා කියලා. එක අතකින් බැලුවාම ඒ ඇත්තන් තුළ යම් හැඟීමක් වැටහීමක් ඇති කරවීමත් හොදයි.

මේ සිදුවීමට පස්සෙ මම මේ නඩුව පිළිබඳ කාරණා විමසා බැලුවා. ලැබුණ තොරතුරු කීපයක්ම අනුව මට හිතුවේ ජේ මිනීමරුවා නොවන බවයි. ඒ වුණත් ඔහු සිරගෙයි හිටිය මුළු කාලය තුළදීම ඔහු කවදාවත් කිව්වේ නෑ සැබෑ මිනීමරුවා කවුද කියලා. ඒ අනුව ඒ සිදුවීම තමාම භාරගත්තා.

ජේ මුලින්ම උසාවියට ගිය අවස්ථාවේදී ඔහුට තමා වෙනුවෙන් නඩුවට වියදම් කරන්න සල්ලි තිබුණේ නෑ. ඔහුගෙ ඉංග්‍රීසි භාෂා දැනුම ඒ වෙන විටත් අප්‍රමාණවත්. උසාවියෙන් පත් කළ නීතිඥයා මැතිවරණ ව්‍යාපාරයක යෙදී හිටියා. ඒ නිසා ඔහු සෑහෙන අවධානයක් යෙදුවෙන් නෑ, ජේ වෙනුවෙන් සාක්ෂිකාරයින් හෙව්වෙන් නෑ. උසාවිය ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ නඩු තීන්දුව දුන්නා.

බන්ධනාගාරගත වූ තායි පුරවැසියෙක් හැටියට තායි තානාපති කාර්යාලය උදව් කළ යුතුව තිබුණා, ජාත්‍යන්තර නීතියේ හැටියට. ඒත් මරණීය දණ්ඩන තීන්දුව දුන්නාට පසුව මිස තානාපති කාර්යාලයට කිසිවක් දන්වා තිබුණේ නෑ. අභියාචනයක් කළ නමුත් ජේට එය දිනීමේ අවස්ථාවක් තිබුණේ නෑ. මොකද, නීතිය අනුව උසාවිය සලකා බලන්නේ පළමුවන නඩුවේදී ඉදිරිපත් වුණ කරුණු විතරයි.

මේ නඩුව බොහෝදෙනෙක් දුකටත් දොම්නසටත් පත් කළා. ඒත් ජේ හැම විටම කිව්වෙ කිසි කෙනෙක් එහෙම දුක් විය යුතු නෑ කියලයි. අපි කර්ම විපාකය යන මූලධර්මය විශ්වාස කළ යුතුයි. එය මේ හවයේ කළ කර්මයක් නෙවෙයි නම්, එය පසුගිය හවයේ එකක් විය යුතුයි. අප එය සන්සුන් සිතින් පිළිගත යුතුයි. අපට දුක හිතෙනවා නම් අපි ඊළඟ හව්වලදී නැවත එහි පටලැවෙනවා. මෙය මේ කර්මය කෙළවර කරන්න ලැබෙන අවසරයක් හැටියට දැක්ක හැකියි.



පේ සිරිපෝංස්
සිය අත් අකුරින් ලිය
තව පෙළක්

Last night's sleepless mind explained this well,
But what sounds ease the heart when petals freeze?
Leave treatises and poems, leave ink and brush,
Leave fall's last flowers. Leave the SQ's walls
What I knew of gardens, or old texts,
Lies dead with my ambitions my lost past.
Ride out past quick-sprung poplars, white-
barked-pines
past farmer's shacks - and past more fallow blooms
Yet no road quits self-pity, outruns sorrow.
Better to stay and taste what's in the heart. —

Jay.





පහත දැක්වෙන්නේ විවිධ තේමා යටතේ ජේ විසින් ලියන ලද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ හා අදහස් අතරින් තෝරාගත් ලියවිලි කිහිපයකි. බුද්ධාගම හා භාවනා ගැන උනන්දුවක් දැක්වූත් ජේ විසින් සිය අත්දැකීම් හා යථාදර්ශ පවසන ලද්දා වූත් මිතුරකු වෙනුවෙන් සඟරාවකට ලියූ ලිපි පෙළක් අතුරින් මේ ලේඛන තෝරාගෙන ඇත. ඔහු තමාගේම ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ යොදාගත්තේ කොතැනද, ඔහු කියවූ වෙනත් පොත්පත් වෙනත් යමක් ලබාගෙන යොදාගත්තේ කොතැනදැයි මුළුමනින්ම පැහැදිලි නැත. ඔහුගේ ලියවිලි, ලෝකයේ අත්දැකීම්වල සිට භාවනා පුහුණුවේ සියුම් අංශ දක්වා විවිධ තේමාවලින් යුක්තය.



ඔබ අවංකවම භාවනා පුහුණු වන්නට කැමැති නම්, ඔබේ කොන්දේසි අත්හැරිය යුතුය. ගැඹුරු උගැන්වීමක් දිය හැක්කේ ඒ ගම්භීරත්වයේ අගය ඇත්ත වශයෙන්ම වටහාගන්නා අයට පමණකි. ඇත්තෙන්ම ඔබ ඒ ගම්භීරත්වය වටහාගත් විට ඒ කොන්දේසිවලින් වැඩි කොටස ඒ හැටි වැදගත් යයි ඔබට පෙනෙන එකක් නැත. ඊට හේතුව, උගන්වන දෙයට වඩා ඒ කොන්දේසි අගයෙන් ඉතාම අඩු වීමය. පුහුණු වන්නා අත්හැරීමට සමත් වූ කල, ඔහු ලබන ඉගෙනීම වඩාත් ගැඹුරුය. වඩාත් විවක්ෂණ අරුතින් යුතුය.

බොහෝ විට අපි සරල ප්‍රශ්නයක් ඇසුරින් මහා විශාල දෙයක් සාදාගෙන, එය නියම පරිමාණයට වඩා බොහෝ විශාල කරගනිමු. අපේ දුෂ්කරතාවලින් කීයක් ඉතා සුළු එක් වැරදි වැටහීමකින් පටන්ගන්නට ඇත්ද? යම් අයකු අද සුපුරුදු සිනහව අප වෙත විහිදුවේ නැහැ. අපේ ගුරුතුමා අප දිනා සැර බැල්මක් හෙළුවා.

නැත්නම් අපේ හොඳම යාච්චා අප විවේචනය කළා. අද උදේ කෝපි කෝප්පය එව්වරම රස නෑ. අපේ මනෝභාවය ටිකක් විපරිත වෙලා... අපේ මුළු දවසම විනාශ කරන්ට ඕනෑ එපමණයි... මේ සියල්ල කොයි තරම් දුක්මුසුද! මක් නිසාද යත්, වැරදි වැටහීම් ඒ සමග කෙළවරක් නැති අවුල් වියවුල් රැගෙන එයි: අපේක්ෂාව සහ බිය, බලාපොරොත්තු කඩ වීම සහ දිවි නසාගැනීම පවා. අපට දුක් විඳින්න සලස්වන්නේ අපමය. අපට ප්‍රශ්න ඇති කරන්නේ අපමය. ඒ ප්‍රශ්න සම්පූර්ණයෙන්ම අනවශ්‍යය. එය එතරම්ම සරලය. අප විසින් කළ යුතු එකම දෙය නම්, ඒ බව අවබෝධ කරගැනීමයි. ඉතින් අවසානයේදී එය කොයි තරම් අනවශ්‍යද යන සත්‍යය ඔබ ඇත්තෙන්ම දුටු විට, මේ අයුරින් දුක් වේදනා විඳින ඕනෑම අයකු වෙනුවෙන් හටගන්නා මෙම ත්‍රියෙන් හදවත පුපුරා යන්නාක් මෙන් වෙයි. ඉතින් එසේ තිබියදීත් ඒ සියල්ලේම අභවාය බවද ඒ සමගම ඔබ අවබෝධ කරගන්නට පටන්ගන්නෙහිය.

බොහෝදෙනකු මට යහළුවා කියා කියතත් ඇත්ත වශයෙන්ම මගේ අර්ථ නිරූපණය අනුව යහළුවෝ මට නොසිටියහ. එය හරියට, අනෙක් සියලුම දෙනා එක්තරා දුරකින් මගෙන් ඇත් කර තැබූ නොපෙනෙන බාධකයක් මා වටා ගොඩනැංවී ඇතුළුවා වාගේ විය. කිසිවෙක් මගේ හදවත ස්පර්ශ නොකළහ. එහෙයින් මගේ හදවත තනිකමින් පෙළුණි. එය එසේ නොවේවායි මා ප්‍රාර්ථනා කළ නමුත් සත්‍යය වූයේ, මා වැඩෙන කාලයේදී දූත සිටි කිසිවකු මා අවංකවම කැමැති වූ හෝ මට විශ්වාස කළ හැකි වූ අන්දමේ අය නොවීමය. බාගදා මා හුදෙක්ම බුද්ධිමය උද්ධවිෂයකු වන්නට ඇත. මට ඒ ගැන යන්නමින් වරද සහගත හැඟීමක් තිබුණි - ඒත් යන්නමින් පමණයි. සැබෑවටම ගැඹුරු ශ්‍රේණියකින් හා සෘජු අවංක බවකින් යුතු වූත් මට රැකගත නොහැකි ප්‍රතිපත්ති පවත්වාගැනීම ගැන මට ඇත්තටම අගය කළ හැකි වූත් තැනැත්තකු කවදා හෝ හමු වී නම්, එහෙම නම් බාගදා

එක් වරටම, මට සිටි ඉතා සුළු මිතුරන් ගණනට වඩා පිරිසක් දැන් මට ඇත. ඉතින් දැන් මා විසින් කළ යුතු එකම දෙය නම් අත්හැරීමයි. තනිකම - වෙන කිසිවක් නැත.

සමතුලනය -

භාවනාව සහ එදිනෙදා ජීවිතය යන දෙකටම සමතුලනය අත්‍යවශ්‍යය. ඕනෑවට වඩා උනන්දු වීමත් විරියවත්ත වීමත් නිසා ඇති වන්නේ දැඩි බව, පීඩනය, අහේතුකව අනුන් සැක කිරීම හා වේදනාව පමණකි. ඕනෑවට වඩා මන්දෝත්සාහී හෝ කම්මැලි වීමේ ප්‍රතිඵල වන්නේ දවල් හීන හා මුළාව ඇති වීමත් ඒකාග්‍ර බව හා ශක්තිය අඩු වීමත්ය.

භාවනාවේදී අපි අපගේ සමස්ත අවධානය සහ ශක්තිය භාවනාවට යොදවමු. එක් අතකින් මෙයට විරියය අවශ්‍යය. එහෙත් අපි පීඩනයට පත් නොවිය යුත්තෙමු. එවිට භාවනාව විශාල උත්සාහයකින් තොරව සිදු වෙයි. ගිටාරයේ තත් මෙන් අපි දැඩිව, එහෙත් සැහැල්ලුව සිටිමු - වෙනත් වචනවලින් කියතොත් අවධානශීලීව, එහෙත් විශාල උත්සාහයක් නොයොදා. අප කම්මැලි නම් අපේ මනස ස්ථිරසාර හා සන්සුන් නොවේ. අප අධික පරිශ්‍රම යොදන්නේ නම් අපි විරියය නාස්ති කරගෙන අන්තිමේදී තරයේ අල්ලාගනිමු. එදිනෙදා ජීවිතයේදී මනසේ සමතුලනය පවත්වාගැනීමේ සාධකය වනාහි නැවෙනසුලු බවයි.

අනෙක් අය සමග අපේ සම්බන්ධතාවලදී අපට මිත්‍රත්වය හා ආධාරය අවශ්‍යය. තවද, අප ස්වාධීනව සිටීමත් අවශ්‍යය. මිනිස්සු අනෙක් අය හා සම්බන්ධ වීමේදී අන්තවලට වැටෙති. වැඩුණු ළමෝ බොහෝදෙනා චිත්තවේගී ප්‍රශ්න තිබීම ගැන දෙමව්පියන්ට දොස් නගති. නැතහොත් අධිකාරය ඇති ඕනෑ අයකුට විරුද්ධව ක්‍රියා කරති. අපට අපේ අතීතය වටහාගැනීම අවශ්‍ය විය හැකි වුවත් දොස් නැගීම අපට නිදහස ලබා දෙන්නේ නැත. අප උදහසින් හා තරහින්

සිටියහොත් අපට අප තුළම විෂ උපදවාගත හැකිය. අපට හානිදායක වන ලෙස ඒවායේ එල්ලීගෙන සිටිය හැකිය. අතීතය ඒ ඇති සැටියෙන් දකින්න. ඉක්බිති සමාව දී, අතහරින්න. සැනසිල්ල සොයාගත හැකි මාර්ගය මෙයයි.

සීමාන්තිකව තමා ගැන විශ්වාස කිරීම හා අනෙක් අය විශ්වාස කරන්නට බිය වීම, අපේ චිත්තවේගී සහ ආධ්‍යාත්මික දියුණුව අඩාල කළ හැකිය. සමහරු තමන් හැර අන් කිසිවකු විශ්වාස කිරීමේ අදහස ප්‍රතික්ෂේප කරති. එහෙත් ඕනෑවට වඩා අහංකාර වීම හෝ බිය වීම නිසා ඔවුහු සිය ආධ්‍යාත්මික පුහුණුවේ වාසි නැති කරගනිති. ජීවිතයේ වියවුල් කරදර අඩු කරගැනීමට සඳහා උදව් ගැනීමට අපට වෙනත් අය අවශ්‍යය. පවුල, යහළුවන් හා සිය ප්‍රජාව වෙතින් ලැබෙන පිහිට ඉතා ඵලදායී වෙයි. එහෙත් ඒ සමගම, චිත්තවේගීව හා ආධ්‍යාත්මිකව දියුණු වීමට කරන උත්සාහයේදී අප ඉදිරියට යා යුත්තේ අපේම වේගයට හා හැකියාවලට අනුව මිස වෙනත් අයකුගේ කාල සටහන අනුව නොවේ. අප සන්සුන්ව හා සැහැල්ලු ලෙස සිටිමු නම් සෑම තත්ත්වයකදීම අපට අන්තිමේදී සමතුලනය සොයාගත හැකිය.

කරුණාව -

ඔබේ ස්වභාවය අනුව ඉන්න. ඔබේ කරුණාව විහිදුවන්න. ඔබේ විඤ්ඤාණයේ අත්පසුරුවලින් අනෙක් ඇත්තන්ගේ හදවත් අල්ලන්න. කරුණාවන්ත වන්න. ද්වේෂ කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන්න. ඔබේ හදවත පුළුල් වන්නට ඉඩ දෙන්න. වැරදි කරන සමස්ත මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවම පිළිබඳව ආදරයෙන් රැකගත යුතු නියම හැඟීම් වනාහි දයාව හා කරුණාවයි. එහෙයින් අපි නොරිස්සීම, උදහස, තරහ ආදී වෙන කිසිම ආවේගයකට ඉඩ නොදිය යුත්තෙමු.

දෛව්‍යය -

ඔබට ඇති දුෂ්කරතා ගැන බිය නොවන්න. ඔබ මුහුණ දී ඇතිවාට වඩා වෙනස් තත්වවල සිටියා නම් හොඳයි කියා අපේක්ෂා නොකරන්න. මක් නිසාද යත්, ඔබ යම් අසීරුතාවකින් හොඳම ප්‍රතිඵල ගත්තොත් එය විශිෂ්ට වාසිදායක තත්වයකට යන මුල් පියවර වනු ඇත.... මහත් අපේක්ෂාවක් ඇති කිසිම අධ්‍යාත්මයක් ඉහළට නැගීමට අසමත් වන්නේ නැත. ආදරය කරන කිසිම හදවතක් කිසිම විටෙකත් අතහැර දමනු ලබන්නේ නැත. දුෂ්කරතා තිබෙන්නේ, ඒවා තරණය කිරීමෙන් අප ශක්තිමත් කරවනු සඳහා පමණකි. ගැලවීමට සමත් වන්නේ දුක් වේදනා වින්ද අය පමණකි.

යමකු දන්නා දේ දැනගැනීමට ඇත්තේ එකම මගකි. එනම් යම් ක්‍රියාවක් පිළිබඳව ඇති දූඩි මත අවදානමට ලක් කිරීමයි. ඒවා යම් වගකීමකට යෙදවීමයි. යම්කිසි අයකුට අභියෝගයක් ඇති වී ඔහු අවදානමක් ගත යුතු වන තාක් කල්, ඔහු තමා දන්නා දෙය පමණක් නොව, දැනගන්නට බලාපොරොත්තු වන දෙයවත් නොදනියි.

නිහතමානය -

සම්පූර්ණයෙන්ම නිහතමානී වන්න, එවිට ඔබ සැන සිල්ලෙහි පදනම මත තරයේ සිටින්නෙහිය. තැගිවත්කම හා ප්‍රඥාව ඇති තැන බියවත් මෝහයවත් නැත. ඉවසීම හා නිහතමානය ඇති තැන කෝපයවත් උදහසවත් නැත.

සුසංගත බව -

ක්‍රියාවෙන්, සිතුවිල්ලෙන් හෝ ප්‍රාර්ථනාවෙන් වෙනත් අයකුට හානියක් නොකරන අයුරින් හදවත කරුණාවෙන් පිරී ගිය

කල, මේ පරිපූර්ණ ආදරය සුසංගත වාතාවරණයක් නිර්මාණය කරයි. එහි ඇති මුදු මොළොක් බලය, එහි බලපෑම තුළට පැමිණි සියල්ලන් සුවපත් බවින් සතපයි. හදවතේ ඇති සාමය අනෙක් හදවත් තුළට සාමය විහිදුවයි. එය එක් සටනක් තව සටනක් උපදවනවාට වඩා නිසැකව සිදු වන්නකි.

සතුව සොයා යාම හෝ හඹා යාම අවශ්‍ය නැත. එය ජීවිතයේ නිදහස් ප්‍රකාශනයකි. එය මිනිසා පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ ඔහුගේ ස්වභාවය හා ඔහුගේ මනසේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඔහුගේ අතීතය විසින් සංස්කරණය නොකරනු ලබන විට පමණකි.

“දුසිරිත් නමැති වෛර ඇතිව වසන මිනිසුන් අතරේ අපි වෛර නැතිව ඉතා සුව සේ වසමු!

කාම සම්පත් සෙවීමේ උත්සාහවත් වූවන් අතරේ අපි එවැනි උත්සාහයක් නැතිව ඉතා සුව සේ වසමු !

අපේ යයි කියන කිසිවක් නැති අපි ඉතා සුව සේ වසමු !

ජය පරාජය දෙකම අතහැර සංසිදීමට පත් පුද්ගලයා සුව සේ වාසය කරයි.”

(ධම්මපදය)

මට කවදාවත් මගේ අන්‍යන්‍යතාව ගැන කිසිම නිසැක බවක් නොතිබුණි. මා ගැන මා සිතා සිටියේ යම් විදියක විප්ලවකාරයකු කියාය - විත්තවේග ප්‍රකාශ කිරීමට අකැමැත්තක්. හැම විනෝදයක්ම වෙනුවෙන් යමක් කැප කළ යුතු යයි මට උගන්වා තිබුණි. මේ මොහොත වෙත මා සම්පූර්ණයෙන්ම යෙදෙනු වෙනුවට මම සෑම විටම එහි ප්‍රතිවිපාක ගැන ඉතා කනස්සලු වෙමි.

මට හඬන්න පුළුවන් නම්, කියා අපේක්ෂා කළ කාලයක් තිබුණි. මා හැඟීම් විරහිත වූයේ කොහොමද? මා මගේ අම්මා, මගේ නාගි සහ මගේ පෙම්වතිය අත්හැර දමා ආවේ කොහොමද? මා

කිසිම විත්තවේගයක් විඳීමට අසමත් යයි සැක කරන්නට මා පටන්ගෙන තිබුණේය.

තායිලන්තයේ මගේ දුරස්ථ ළමා වියේ මතක සටහන් මතින් මිදුමක් සේ අවුරුදු විස්සක් ගලා ගියේය. යහළුකම් තාවකාලික විය. සුපුරුදු ස්ථාන අත්හැර දමා ඇවිත්ය. මගේ මුල් සිදී ගොස් ඇති අතර, මම ඊට හොඳින් පුරුදු වීමේ, තෘප්තිමත් වීමේ (නැත්තම්, තෘප්තිමත් යයි සිතීමේ). ඉතින් මෙන්ම මම - ආත්මානුකම්පාව තුළ ඉබාගාතේ යමින් සිටින මට, මා හරිම බුරුවෙක් යයි සිතෙයි.

ඉතින් එක් දවසක මම එක් දෙයක් කරමි - මා අවුරුදු මහා ගණනාවක් තිස්සේ කළ ඒ දෙයම. ඉතින් ඊළඟ දවසේ ඒ සියල්ල වෙනස්ය. මුළු ජීවිතය පුරාම මා මගේ අනාරක්ෂිත බවෙහිත් විවිධ තත්ත්වවලත් සිරකරුවකු වී සිට ඇත. වෙනස් වී ඇත්තේ කුමක්ද? වෙනස් වීම හටගත්තේ පිළිගැනීම වෙතිනි. අනිවාර්ය දෙය පිළිගැනීමට පුළුවන් නම් ජීවිතය ඉතා පහසු වෙයි.

බුද්ධාගමේ බැලුමහොත්, අපගේ ගුරුවරයා වූ බුදුන්වහන්සේ සිය අනුගාමිකයන්ගෙන් අන්ධ භක්තිය අපේක්ෂා නොකරන ක්‍රමයක් ඉගැන්වූ සේක. ඒ වෙනුවට, ධර්මය ඉතා හොඳින් විමසා බැලීමට අප උනන්දු කරනු ලැබේ. බුදුන්වහන්සේ බෞද්ධ ධර්මය අපට දී ඇත්තේ කුමන ආකාරයෙන්ද කීවොත්, ඔබ එය ඉගෙනගන්නේ පෘථග්ජනයකුගේ සාමාන්‍ය යථාදර්ශයෙන් වේවා, නිවන් දුටු අයකුගේ ප්‍රඥාවෙන් හා අවදි බවෙන් වේවා - ඔබ ධර්මය වඩවඩාත් විමසමින් විග්‍රහ කරත් කරත්ම ඔබට එහි අගය හා යහපත වැඩි වැඩියෙන් අවබෝධ වෙයි. තවද, එය පුහුණු කරන්නට හේතු සාධකද අවබෝධ වෙයි.





මයිකල්ගේ ලිපිය

1999 පෙබරවාරි 9

අද මට යාච්චෙක් නැති විය. අවුරුදු 15 කට මාස දෙකක් අඩු කාලයක් තිස්සේ දැනගෙන සිටි කෙනෙක්. මම ඔහුට මගේ යාච්චා කියමි. ඒත් පසුගිය කාලය පුරාම ඔහු මට ඊට වඩා ඉතාමත් උසස් අයෙක් බවට පත් වී තිබුණේය. මා මගේ පවුලේ අයටත් යාච්චන්ටත් ඔහු එක්ක තරම් කිට්ටු සුභද බවක් ඇති කරගන්න වෙන කිසිම මිනිහකුට ඉඩක් දී නැත. මේ කාලය පුරාම මා එකම වතාවක්වත් ඔහුගේ මිත්‍රකම ගැන හෝ අරමුණු ගැන ප්‍රශ්න කර නැත. ඔහු කිසිම අවස්ථාවක අපේ මිත්‍රකම තමාගේ වාසියට යොදා නොගත්තේය. අප දෙන්නා එහෙමපිටින්ම විරුද්ධ ගති ඇති අය නිසා, අපට හොඳම මිතුරන් වෙන්ට පුළුවන් කියා අප දෙන්නාම දන්න බොහෝදෙනා කිසිම ලෙසකින් සිතන එකක් නැත. මා බොහොම ප්‍රායෝගික, ඉක්මනින් තරඟ යන ගොරහැඩි කෙනෙක් මෙන්ම ඕනෑම ප්‍රශ්නයක් අතින් පයින් බේරාගන්නා ජාතියේ කෙනෙක් වුණත් ජේ මට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම විරුද්ධ අයෙකි.

මුල්ම වතාවට ඔහු මුණගැසුණ වාරය මට මතකය. ඒ 1984 අප්‍රේල් 2 වැනිදාය. මා ඊට දවස් කීපයකට කලින් ඇවිත් සිට, එදා ඔහුගේ කුටියට අල්ලාපු එකට ගියෙමි. මගේ බඩුමුට්ටු ස්වල්පය තැන්පත් කළා පමණයි, බිත්තියට කිට්ටු කරනවාත් “එකේ කුටිය” කියා බොහොම හෙමින් කියනවාත් ඇසුණේය. මා පිළිතුරු දුන්නාම ඔහු තමා ගැන කීවේය. ඒත් බාගදා මට ඔහුගේ ඇත්ත නම කියන්න අමාරු වෙයි කියා, ඔහුට “ජේ” කියා කතා කරන්න කීවේය. මට මොනවා හරි ඕනෑදැයි අසා, තේ සහ විස්කෝත්තු එවන්නද ඇසුවේය. අප කතාබහට වැටුණ අතර, ජේ සමහර නීති මට තේරුම් කර දුන්නේය. ඔහු තායිලන්තයේ කෙනෙක් බවත් කීවේය.

ඔහුගේ පවුලේ උදවිය තවම තායිලන්තයේ ඉන්නා බව දැනගත්තෙමි. ඔහුට ඔවුන් නැති පාච්ච ඉතා තදින් දැනුණ බව මට පෙනුණේය. මම මගේ පවුලේ උදවිය ගැන කීවෙමි. ඔවුන්

සියලුදෙනාම බොහෝ සුභදව ඉදිම ගැනත් ඔවුන් හා මගේ යාචවන් බොහෝදෙනා මට තදින්ම බැඳී ඉන්නා නිසා මා කොයි තරම් වාසානාවන්තද කියාත් කීවෙමි.

කාලය ගත වන විට, ජේ වික්‍ර අදින්ට හා පාට කරන්ට ආශා බව මම දැනගත්තෙමි. ඒ කාලයේ අපට මිදුලට යන්න අවසර ලැබුණේ එක වතාවට පැය 4 1/2 ගණනේ සතියට තුන්වතාවක් පමණයි. ඒ නිසා අපට ඔහේ නිකම් ඉන්න බොහෝ කාලවේලා තිබුණේය. ජේ බොහෝ රැ වෙන තුරු ඇහැරගෙන සිටලා, අපේ ඒකකය නිශ්ශබ්ද වුණාම වික්‍ර අදින්ත හෝ පාට කරන්ත පුරුදු වී සිටියේය.

ඔහු හොඳ කෝකියකු බවද මම ඉක්මනින්ම දැනගත්තෙමි. ඔහු බොහෝ රාත්‍රිවල මට අඬගසා, බඩගිනිද අසයි. උයාපු මස්, වීස්, බත්, බෝංචි ආදිය අපේ කෑම පිඟාන්වලින් හෝ කැන්ටිමෙන් ලබාගෙන සම්පූර්ණ ආහාර වේලක් උයන්න ඔහුට පුළුවන. එක් වතාවක ඔහු, දවල් කෑමට දෙන සෝස් පැකට් පරිස්සම් කර තබාගන්න කියා මට කීවේය. ඒ ගැන මා ඊට පසු මුකුත් සිතුවේ නැත. එක් දවසක ඔහු මා වෙනුවෙන් හඳුපු සැන්චිචි එකක් ඇතුළට දමූ ඔහුගේ “කට දන” සෝස් ටිකක රස බලන්න කීවේය. ඒක කට දවල්ලයි කියා ඔහු අනතුරු ඇඟවුවෙන්, යම් කටට රහක් ලබාගන්න සිරගෙයි ඉන්නා හැමෝම අපේ කෑම සේරටම “කට දන” සෝස් යහමින් දමීමේ පුරුද්දක් තිබෙන නිසා ඔහුගේ සෝස් හුඟක් කට දන එක ගැන මා කරදර වුණේ නැත. “කට දන” කියන වචනයේ නියම තේරුම මා දැනගත්තේ එදායි. අන්තිමට මට හුස්මක් කටක් ගන්ට පුළුවන් වුණාම, ඒ තාක් කාලයකට කවුරුවත් අහලා නැති ශාප හා කුණුහරුප මා නිපදවා ඉවර වුණාට පසුයි, ජේගේ මහ හඬ දුන් සිනාව නතර වුයේ. ඔහු මට අනතුරු ඇඟවා තිබුණත් මා ඊට ඇහුම්කන් දුන්නේ නැත. එදා පටන් ඔහු මට දෙන හැම ආහාරයකම ඇත්තේ මොන ජාතියේ සෝස්දැයි ඔහුගෙන් අසන්න මම ඉගෙනගත්තෙමි.

ජේ තමාට තිබෙන දේවල් හැම විටම අනුන් එක්ක බෙදාගත්තේය. කිසිම දෙයක් ඒ වෙනුවට ඉල්ලුවේ නැත. ඔහුට ඇල්මක් ඇති කරගන්න ඉබේම හිතේ පෙළඹීමක් ඇති වෙයි. ඔහු මගේ සිත අවුලට පත් කළේය. ඔහු මෙහාට එවා ඇත්තේ හොරකමක් හා මිනීමැරුම් දෙකක් නිසා යයි අනිත් හාදයින්ගෙන් මා අසා තිබුණි. ඒ වගේ අපරාධයක් මේ නිශ්ශබ්ද පුවේ මිනිසාට සම්බන්ධ කිරීම බොහොම අමාරු විය. ජේ ප්‍රමාණයෙන් ලොකු කෙනෙක් නොවීය. යන්තම් අඩි 5 කට වඩා ටිකක් උස, බාගදා රාත්තල් 130 ක් පමණ බර කෙනෙකි. මේ සන්සුන් තැන්පත් ගති ඇති මිනිහා ඒ වගේ අපරාධයක් කළා කියන අදහසම වැරදියි කියා සිතේ. ජේට සාහසික වැඩ පෙන්න්නට බැරිය. තමන්ගේ බේරිල්ලටවත් සාහසික වැඩ කළේ නැත. එක සැරයක් පොඩි පහේ මිනිසුන්ගෙන් කඩාවඩාගන්න තාලේ හාදයෙක් ජේ ගොදුරට ගන්න මාන බැලීය. අපේ පොදු යාළුවෙක් මේ හාදයා කරන්න යන දේ ගැන මට කීවේය. මම ජේ ළඟට ගොස්, ඔහු වෙනුවෙන් මේක බලාගන්නම් කීවෙමි - මන්ද කීවොත්, ඒ හාදයා තමාගේ තරමේ අය එක්ක ඒ සෙල්ලම කරන්නේ නැත. ජේ ඔහු වෙනුවෙන් මා කරදරේ වැටෙනවාට අකැමති නිසා, මට එය කරන්න එපා කීවේය. මම ඔහු එක්ක වාද කළෙමි. අන්තිමේදී ඔහු කීවේ, ඔහු මා නිසා මේ හාදයාට අනතුරක් කළොත් මාත් එක්ක හොදටම තරහ වෙන බවයි. ඉතින්, කීවා වාගේම ඔහු මා එක්ක හොදටම තරහ විය. සති දෙකක් විතරම මා එක්ක කතා නොකළේය. අන්තිමේදී කතා කරන්නට වුණාම මා නපුරු වණ්ඩියෙක්, ඔහු නිසා වෙන හාදයකුට ගැසීම වැරදියි කියා ඔහු කීවේය. ඉතින් මම, මා හිතන හැටියට නම් යාළුවෝ එක් එක්කෙනාට උදව් කරගන්නට ඕනෑ යයි කීවෙමි. එවිට ඔහු කීවේ ඔහු කළේත් හරියටම ඒකම බවයි. ඔහු නිසා මා කරදරේ වැටීම වළක්වන්නට උත්සාහ කළ බවයි. අපි දෙන්නාම කළේ එකම දෙය - ඒත් අපට විශේෂ ක්‍රමවලට.

ජේ බයගුල්ලෙක් නම් නොවේ. ඔහු කිසිම බයක් පෙන්වනවා මා කවදාවත් දැක නැත - පරිස්සම ගැන මට තරමක් සැක හිතුණ ආකාරයේ සමහර සිද්ධිවලදී පවා. එක වතාවකදී

අගුල්ලා තිබුණ විශේෂ ඒකකවල සේවය කරනට කම්කරුවන් හැටියට, මරණ දඬුවම් කුටිවල හිරකාරයින් ටිකදෙනෙක් යොදවනට වැඩ සටහනක් පටන්ගෙන තිබුණි. මැරවර කල්ලියක්ම ඉන්නා කුටි පෙළක ජේටත් මටත් වැඩ කරනට සිදු විය. මීට කලින් ගිය කම්කරුවන්ට ඒ කුටිවලදී පිහියෙන් ඇන තිබුණි. ජේ එකම වතාවකවත් කිසිම බයක් පෙන්නුවේ නැත. මැරවර කල්ලියේ නොයෙකුත් අය ඔහුට තර්ජන, බයගැන්වීම් කරනට පුළුවන්ද බලනට බොහෝ වාරයක් “පොඩි පොඩි ටෙස්ට්” කළත් ඔහු වගක් නැතුව වැඩ ටික කළේය. අන්තිමේදී ඔහු මැර කල්ලියේ නායකයින්ගේ ගෞරවය දිනාගත්තේය. ඔවුහු ජේට පාඩුවේ ඉන්න අරින්න කියා අනික් මැරයින්ට කීවේය.

කාලය ගත වෙන විට ජේ යාළුවන් රාශියක් හදාගත්තේය. මගේ පවුලේ හැමෝම ඔහු හොඳින් දැනගත්හ. ඔහුත් පවුලේම කෙනකු හැටියට සැලකුවෝය. මගේ පවුලේ යාළුවන් වන ජේරී හා ඉලේන් රොබට්ස් ඔහු ගැන දැනගත්තේ ඔහු ඇන්ද විත්තියක් මා ඔවුන්ට යැවී තිසාය. ඔවුහු පුතෙකුට වගේ ඔහුට සැලකුවෝය.

ජේ සංකීර්ණ මිනිහෙකි. බොහොම ඥානවන්ත, නොයෙක් දක්ෂතා ඇති, ආශ්‍රයට ලේසි, තමනුත් මරණයට මුහුණ පා ඉන්නා අතරේ හැම විටම අනුන් ගැනම හිතන කෙනෙකි. ගිය දෙසැම්බරයේ දවසක මට අමුත්තන් ඇවිත් කියා පණිවුඩයක් ලැබුණේය. අමුත්තන් පිළිගන්න කාමරයට මා යන විට ජේ මගේ ලේලි වන ක්‍රිස්ටිනා ළඟ වාඩි වී සිටියේය. ඇට අවුරුදු හතර කාලේ සිට ඇය හඳුනන ජේ නිතරම ඇට කතා කරන්න, ඇත් එක්ක සෙල්ලම් කරන්න පුරුදුව සිටියේය. මා එතනට යන විට ක්‍රිස්ටිනාගේ ඇස් දෙක කඳුළින් පිරී තිබුණි. මොකද්දෝ වරදක් තියනවා, ඒත් ක්‍රිස්ටිනා ඒක කියන්නේ නෑ, කියා ජේ මට කීවේය. ඊට පසු ජේ නීතිඥයා ආයේ හමු වෙන්න ගිය අතරේ කරදරය මොකක්දැයි මම ක්‍රිස්ටිනාගෙන් ඇසුවෙමි. එවිට ඇය කීවේ කලින් දා රාත්‍රි ප්‍රචාතනි ප්‍රචාරයෙන් ජේගේ මරණ දඬුවම ගැන කතා කරනවා

දැක්කා, ඒ නිසා එයාත් එක්ක කියන්නේ කරන්නේ මොනවාදැයි හිතාගන්නවත් බැහැ කියාය. ජේ ආපසු ඇවිත් කරදරය මොකක්දැයි ඇසූ විට, ඇ කී දෙය මම ඔහුට කීවෙමි. ඔහු ඇය වැළඳගෙන “වෙන හැමදාම වගේම මගෙ යාඵවා වෙලාම ඉන්න - එව්වරයි” කීය. ඒ වෙලාවේත් ඔහු සිතුවේ තමා ගැන නොව වෙන කෙනෙක් ගැන.

රූපවාහිනියෙන් පත්තරවලත් ජේ ගැන බොහෝ දේවල් කිව්වෝය. මිනිහා ගැන දන්නෙ මමයි ! මේ අවුරුදු පහළොවේදීම ඔහු කවදාවත්ම මට බොරුවක් කියා නැත - ඔහු කියන දේවල්වලින් මට යකා නගින බව දන්නා විටදී වුණත්. ජේ මියයාමට හේතු වුණ අපරාධය සිද්ධ වූ රාත්‍රියේ ඇත්තටම සිදු වුණේ කුමක්ද කියා දන්නේ, එදා එතන සිටි අය විතරක්මය. තමන්ට පාලනය කරගන්ට බැරි කාරණා නිසා පමණක්ම, යම් කෙනකුට තමන්ට අවශ්‍ය නැති දේකට කොයි තරම් ලේසියෙන් පැටලෙන්න සිද්ධ වෙනවාද කියා මම හොඳාකාරව දන්නෙමි. ජේගේ ජීවිතයේ තිබුණ බලවත් අමාරුකම් ගැනත් එදා රැ ඔහු ඒ තත්ත්වයට වැටීමට හේතු කාරණා ගැනත් දන්නේ බොහොම ටිකදෙනෙකි. ජේගේ පවුලේ අයට මම මෙන්න මේ ටික කියමි. “මම පහු ගිය කාලේ ඉතාම දරුණු මිනීමරුවන් ගණනාවක් දැනගත ඉඳලා, එකට ජීවත් වෙලා තියනවා. ජේ මෙතෙන්ට අයිති කෙනෙක් නෙවෙයි. තමන්ට හරි, වෙන කෙනෙකුට හරි ජීවත් වෙන්න ඕනෑ නිසා ජේ යම් මුදලක්, නැත්නං යම් කෑමක් හොරකම් කළා කියලා කවුරු හරි මට කිව්වොත්, ඒක වෙන්න පුළුවන් කියලා මම කියයි. ඒත් ජේ මොනම හේතුවකටවත් කිසිම කෙනෙක්ව අමු අමුවේ මැරුවා කියලා කිසිම කෙනෙකුට කවදාවත් මා ලවා නං විශ්වාස කරවන්න බෑ. ඒක ජේගෙ විදිහ නෙවෙයි.” මිනිහෙකුට අනික් මිනිස්සු රවට්වන්නත් බොරු කියන්නත් පුළුවන්. ඒත් ජේ එදා රැ ගහගත්තේ ඒ මිනිසුන් බේරාගන්නයි කියන කාරණය පසුගිය අවුරුදු 15 දිම මා කවදාවත් සැක කළේ නැත.

ජේ මගේ යාළුවායි. මගේ සහෝදරයායි. මගේ පවුලේ අයත් මමත් ඔහුගේ මතකය සදහටම ගෞරවයෙන් රකින්නෙමු. ඔහු අප සියලුම දෙනා වෙනුවෙන් ඇන්ද වික්‍ර හා රූප මහා රාශිය දකින හැම වේලේම, අනුන් වෙනුවෙන් ඉතාම විශාල දෙයක් දුන් ඒ යහපත් කරුණාවන්ත මිනිසා ගැන හිතන්නෙමු.

සුවසේ නිදාගන්න සොහොයුර, ඔබ නැති පාළුව දූනෙයි. ඒත් කවදාවත්ම ඔබ අමතක නොවෙයි.

මයිකල්



අභයගිරි බෞද්ධ ආරාමය වනාහි ථෙරවාද බුද්ධාගමේ පුරාණ තායි ආරණ්‍යක සම්ප්‍රදායට අයත් ආචාර්යවරයකු වූ ගෞරවනීය අජාන් වා ස්වාමීන්වහන්සේගේ අනුගාමිකයින් විසින් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි පිහිටුවන ලද ප්‍රථම ආරාමයයි.

කැලිපෝනියාවේ යූකියා පෙදෙසෙහි පිහිටි 10,000 ක් බුදුවරයින්ගේ පුරය නම් ආරාමයේ නායක ස්වාමීන්වහන්සේ වූ ගෞරවාර්භ භ්සුවාන් හුවා හිමියන් 1995 දී අපවත් වීමට පෙර, 10,000 ක් බුදුවරයින්ගේ පුරයට සැතපුම් 15 ක් ඇතින් රෙඩ්වුඩ් මිටියාවතේ වූ අක්කර 120 ක වනාන්තරය අජාන් වා ස්වාමීන් වහන්සේගේ ජ්‍යෙෂ්ඨතම බටහිර ශිෂ්‍යයා වූ අජාන් සුමේධෝ හිමියන්ට නීත්‍යානුකූලව භාර දෙන ලෙස සිය ශිෂ්‍යයින්ට උපදෙස් දුන්හ. “බියෙන් විමුක්ත කන්ද” යන අර්ථය දරන “අභය ගිරි” යන නම මේ අලුත් ආරාමය සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. මින් පසු කලෙක ගොඩනැගිලි කිහිපයක් සහිත අල්ලාපු ඉඩමක්ද මිල දී ගන්නා ලදුව, අක්කර 250 කින් සමන්විත වර්තමාන ආරාමය සුසැදියේය.

අභයගිරි වනාහි පැවිදි හා ගිහි යන දෙපක්ෂයේම ඇත්තන් ඉගෙනීම හා භාවනා පුහුණු වීම සඳහා යෙදෙන මධ්‍යස්ථානයකි. එහි හදවත වන්නේ භාවනානුයෝගී ජීවිතයක් ගත කරන හික්සුන්, සීලධරා (හික්සුණින්), සාමනේර සහ අනගාරික යන සිව්වනක් භාවනානුයෝගීන්ය. මේ විශ්වමය ප්‍රජාවගේ අනෙක් ශාඛාවල භාවනානුයෝගීහුද නිතර මෙහි පැමිණ කෙටි කාලයක් වාසය කරති.

බුදුන්වහන්සේ පනවා වදාළ විනය සම්ප්‍රදායට අනුකූලව මෙහි සංඝයාවහන්සේ වැඩ වසති. මේ විනය සම්ප්‍රදාය අනුව පිණිසපාතයෙන් යැපෙමින් බුඞ්මචාරී අල්පේච්ඡ ජීවිත ගත කරති. සියල්ලමත් වඩා මේ ජීවන ක්‍රමය ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාවෙන් වාසය කිරීමත් තමාගේ අවශ්‍යතා අවම ප්‍රමාණයට තබාගැනීම පිළිබඳව මග පෙන්වීමක් සඳහා වන මාර්ගයකි. අවම අවශ්‍යතා නම් සිවුරු කට්ටලයක්, පාත්‍රයක්, දවසට එක ආහාර වේලක්, රෝගී වූ කල බෙහෙත් සහ භාවනාවද විවේකයද සඳහා යම් ආවරණයක් යන ඒවායි.

සංඝයාවහන්සේ සහ මහජනයා අතර දැඩි සම්බන්ධයක් විනය නිසා හටගනියි. මීට එක හේතුවක් නම්, දෛනික දානයද සාමාන්‍ය ජනයාගේ දීර්ඝකාලීන උපකාරද නොලැබුණහොත් සංඝයාවහන්සේට පැවතිය නොහැකි වීමයි. එසේ අත්‍යවශ්‍ය උපකාර ලැබෙන්නේ ඒ උපකාර ලැබීමට තරම් තමන් වටිනා බවට සංඝයාවහන්සේ ආදර්ශයක් දුන්නොත් පමණකි. ත්‍යාගශීලී බව, කරුණාව සහ අන්‍යෝන්‍ය ධර්මය වර්ධනය වන අන්දමේ ආකෘතියක් මේ සම්බන්ධතාව නිසා උපදියි.

අත්‍යයන් මත රඳා පැවතීම නිසා, ආරාමික සංඝයා වහන්සේට ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව විසීමටත් අල්පේවිෂ ජීවන රටාවක් පැවැත්වීමටත් පහසු වෙයි. සංඝයාවහන්සේට උපකාර කරන්නන්ට මෙසේ පරිත්‍යාග කිරීමට ලැබෙන අවස්ථාව, ඔවුන් හට ත්‍යාගශීලී වීමටත් ආධ්‍යාත්මික ජීවිතයට ප්‍රීතිමත්ව සෘජු ලෙස සම්බන්ධ වීමටත් හැකියාව ලබා දෙයි. ඊට ප්‍රතිඋපකාර වශයෙන් සංඝයාවහන්සේ ධර්ම දේශනා සහ ජීවමාන ආදර්ශය මගින් මහජනයාට ආධ්‍යාත්මික මාර්ගෝපදේශනය පිරිනමති.

ගරු අජාන් පසන්තෝ හිමියෝ සහ ගරු අජාන් අමරෝ හිමියෝ සම නායක ස්වාමීන්වහන්සේලා ලෙස ආරාමය මෙහෙයවති.

අජාන් පසන්තෝ ස්වාමීන්වහන්සේ බෙහෙවින් ගෞරවාදරයට පත් වූ සුප්‍රසිද්ධ ධර්ම ආචාර්යවරයෙකි. 1975 දී පැවිදි වී වර්ෂ 23 ක් තායිලන්තයේ වාසය කළ ඒ හිමියෝ ඉන් අවසාන වර්ෂ 15 ජාත්‍යන්තර ආරණ්‍ය සේනාසනයේ (වටි පා නනවට්) නායක ධුරය දරූහ. 1955 අප්‍රේල් මාසයේදී කැලිපෝනියාවේ අලුත් සංඝාරාමය ආරම්භ කිරීමට උන්වහන්සේ සිය කැමැත්තෙන් ඉදිරිපත් වූ අතර, එය බොහෝ උද්‍යෝගීව පිළිගන්නා ලදී. වටි පා නනවට් ආරාමය පවත්වාගෙන යාම සහ ආරණ්‍යය සුරැකීම පිළිබඳ විවිධ ව්‍යාපෘතිවල වගකීම් අත්‍යයන්ට පැවරීමට සෑහෙන කාලයක්

ගත විය. අවසානයේදී උන්වහන්සේ 1996 නව වසරට පෙර දවසේ කැලිපෝනියාවට වැඩම කළහ.

අජාන් අමරෝ ස්වාමීන්වහන්සේ 1978 දී අජාන් වා ස්වාමීන්වහන්සේ යටතේ ඊසාන දිග තායිලන්තයේ ආරණ්‍ය සේනාසනවලදී සිය පුහුණුව ආරම්භ කළහ. ඉක්බිති එංගලන්තයේ බටහිර සසෙක්ස් කෝරළයේ අලුතින් පිහිටුවන ලද විචිත්‍රස්ථ ආරාමයෙහි අජාන් සුමේධෝ ස්වාමීන්වහන්සේ යටතේ දිගටම පුහුණු වූහ. ලන්ඩන් නගරයෙන් පිටත අලුතින් පිහිටුවන ලද “අමරාවතී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානය” වෙත 1985 දී පැමිණි උන්වහන්සේ, ධර්මය උගැන්වීම හා පරිපාලනය පිළිබඳව වර්ෂ 10 ක් උපකාරවත් වූහ. අවසාන වර්ෂ දෙක තුළදී අජාන් සුමේධෝ හිමියන් සමග සම නායක ධුරයේ කටයුතු කළහ. 1990 දී, සෑම වර්ෂයකම මාස කීපයක් සැන් ප්‍රැන්සිස්කෝ නුවරදී ධර්මය උගැන්වීම ආරම්භ කළහ. 1996 ජූනි මාසයේදී අජාන් අමරෝ හිමියෝ අභයගිරි ආරාමය පිහිටුවීම සඳහා කැලිපෝනියාවට වැඩම කර එහි නතර වූහ.

වර්තමානයේදී අජාන් පසන්තෝ හිමියෝ කැලිපෝනියාවේ අභයගිරියේ නායක ධුරයද අජාන් අමරෝ හිමියෝ එංගලන්තයේ අමරාවතියේ නායක ධුරයද දරති.

පරිවර්තිකා



ධම්මපදය





1. අපි සිත පෙරටු කොට ඇත්තෝ වෙමු.
 අප යයි සැලකෙන සියල්ල උපදින්නේ අපේ සිතුවිලිවලිනි.
 අපේ සිතුවිලිවලින් අපි ලෝකය නිමවමු.
 පිරිසිදු සිතින් කතා කරන්න, ක්‍රියා කරන්න.
 එකල්හි සැපත ඔබ පසුපස එයි,
 ඔබේ සෙවනැල්ල මෙන්, අත් නොහැරම.

2. ප්‍රඥවන්ත පුද්ගලයා,
 වීර්යයෙන්, සතියෙන්, ශීලයෙන් හා
 ස්වයං පාලනයෙන්
 තමා සඳහා දිවයිනක් සාදාගන්නේය,
 කිසිම සැඟ පහරකට යට නොවන අන්දමේ.

3. ගල් පර්වතයක් සුළඟින් කම්පා කළ නොහැකිය.
 එමෙන්ම ප්‍රශංසාව හෝ නින්දාව
 පණ්ඩිත කම්පා නොකරයි.

4. සැපත හෝ දුක -
 කුමක් පැමිණියද,
 දිගටම ගමන් කරයි
 කම්පා නොවෙමින්, නොඇලෙමින්.

5. ධර්මයට මුළුමනින් යොමු වූ කල
 ශාන්ත භාවයට පත් වෙයි,
 පණ්ඩිත තෙමේ හැම කල්හි සතුවින් වසයි,
 බුදුන්වහන්සේ දෙසූ ධර්මය තුළ.